

Ecopower
cvba

Inhoud

Inleiding	3

Deel 1 – Een terugblik op 2018	5

Groei en consolidering	5

• DUURZAME GROEI: KWANTITEIT EN KWALITEIT GAAN HAND IN HAND	5
• ELEKTRICITEIT: BALANS TUSSEN PRODUCTIE EN LEVERING	6
• KLIMAATWINST DANKZIJ ENERGIE- EN CO ₂ -BESPARING	6

Het is onze burgerenergie!	8

• ER WAAIT EEN FRISSE BURGERWIND IN EEKLO	8
• EEN LEUVENSE COCKTAIL VAN POLITIEKE WIL, BURGERPARTICIPATIE EN SAMENWERKING	9

Houtpellets van Ecopower: wat en waarom	10

• WAAROM PELLETS?	10
• WAT ZIJN DUURZAME PELLETS?	11

Deel 2 – Financieel jaarverslag 2018	12

• DE JAARREKENING	12
• DE RESULTATENREKENING	14
• ONDERZOEK EN ONTWIKKELING	16
• BIJKANTOREN	17
• VOORNAAMSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN EN HET GEBRUIK VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN	17
• BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	17
• ALGEMENE VERGADERING 13 APRIL 2019	17

Verslag controlerende vennoten	18

Inleiding

In dit jaarverslag — het allereerste document in de frisse nieuwe huisstijl die Ecopower samen met het nieuwe logo lanceert in 2019 — blikken we terug op 2018. We toetsen de resultaten en activiteiten aan onze doelstellingen, die sinds 1991 verankerd zijn in de statuten van de coöperatie: Ecopower ‘heeft tot doel het verzamelen van financiële middelen voor alternatieve, duurzame en hernieuwbare energieproductie, alsook het promoten naar het publiek van deze vorm van energieproductie. In bijkomende orde kan ze verbruikers van alternatieve, duurzame en hernieuwbare energie verenigen.’

In het eerste deel belichten we de evolutie, de niet-financiële resultaten en de impact van Ecopower in 2018. Hoe gaat het met de coöperatie? Boeken we resultaat inzake onze doelstellingen? Wat hebben we zoal verwezenlijkt? We kijken naar Ecopower zelf, focussen op de samenwerking met lokale overheden en op de actieve rol van de burger in de energietransitie. Ook lichten we de rol van houtpellets in die transitie toe.

De financiële resultaten vindt u terug in deel twee van dit verslag: de activa en passiva, de resultatenrekening en een woordje uitleg bij de cijfers.

Helemaal achteraan leest u nog het verslag van onze controlerende vennoten. Een kritische blik van toeschouwers op de eerste rij.

Onze resultaten en verwezenlijkingen gebeuren niet zomaar vanzelf. Ecopower telt eind 2018 43 personeelsleden die zich inzetten voor de missie, werking en waarden van de coöperatie.

Een klantendienst met tien medewerkers en een team-coördinator voor alle dienstverlening, administratie en informatie voor bestaande en potentiële klanten en coöperanten. Een projectteam van tien energiespecialisten en een coördinator om bestaande projecten op te volgen en er nieuwe uit de grond te stampen. Acht harde werkers in de pelletfabriek en een fabriekskoördinator die de productie het hele jaar draaiende houden, een coördinator voor het pelletproject en iemand voor de verkoop. En nog tien ondersteunende medewerkers: een algemene coördinator, twee ICT-krakken

en een projectverantwoordelijke ICT, een dienst boekhouding met twee krachten en een financieel verantwoordelijke, een HR- & juridisch verantwoordelijke en een tweekoppig communicatieteam.

We delen ons prachtige kantoor in Berchem met de medewerkers van REScoop.eu, REScoop Vlaanderen, Coopkracht en EnergielD.

Veel leesplezier gewenst van het Ecopower-team!

An, Bart, Benjamin, Birol, Danny, Dirk, Els, Fatima, Fiene, Florri, Geert, Ghadija, Helen, Hilde, Ine, Ivo, Jan, Jim, Karel, Katrien, Kris, Liesbet, Luc, Margot, Marie, Mathijs, Mieke, Nele, Nufel, Orçun, Paul, Peter, Peter, Peter, Pieter, Relinde, Ruud, Sara, Stefan, Stendert, Stijn, Tom en Tom.

Groei en consolidering

Sinds de oprichting in 1991 groeit Ecopower jaar na jaar. Intussen verenigen we al meer dan 57.000 energiecoöperanten. Niet dankzij reclamecampagnes of marketing, wel door ons unieke aanbod: als gewone burger mee investeren in coöperatieve energieproductie en vervolgens thuis de groene stroom van die installaties verbruiken tegen een faire prijs. Een energieleverancier die ecologische en maatschappelijke winst boven financiële plaatst, zo zijn er geen twee in Vlaanderen.

Duurzame groei: kwantiteit en kwaliteit gaan hand in hand

Steeds meer mensen beseffen dat grote en kleine maatregelen nodig zijn om klimaat en natuur te redden. Ecopower-aandelen hebben het FairFin-label, een onafhankelijk solidariteitslabel voor financiële producten. In januari 2018 werden we bekroond met de Prix Financité, uitgereikt door de Waalse zusterorganisatie van FairFin. Dat label biedt aandeelhouders de garantie dat ze kiezen voor een investering in de reële, lokale economie en dat ze met hun kapitaal bij Ecopower hun steentje bijdragen voor een rechtvaardige maatschappelijke en ecologische transitie. Ook leren nieuwe klanten, op zoek naar een zuivere groenestroomleverancier, Ecopower kennen via het jaarlijkse rapport waarin Greenpeace alle Belgische elektriciteitsleveranciers onder de loep neemt. In 2018 kreeg Ecopower, net als voordien, de maximumscore van 20 op 20 en de beoordeling 'we kunnen deze leverancier alleen maar aanbevelen'.

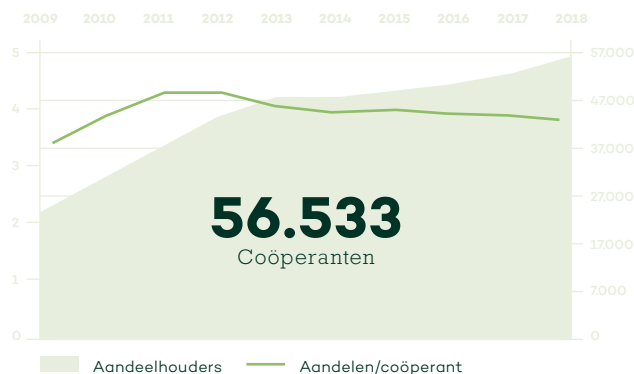
Ecopower werkt op mensenmaat en zet sterk in op een kwalitatieve en persoonlijke klantendienst. Wie belt krijgt meteen een medewerker van onze klantendienst aan de lijn, geen

computer of keuzemenu. We proberen een vraag van een coöperant altijd uitvoerig en onderbouwd te beantwoorden. Dat onze klanten tevreden zijn van de dienstverlening bewijst ook de periodieke klachtenmonitor van de Vlaamse regulator VREG. Van juli 2016 tot en met december 2018 staat de teller op 0. Met de aanwerving van een nieuwe coördinator voor de klantendienst in november 2018 en de creatie van een digitale klantzone in 2019 gaan we verder op dit elan.

Mond-tot-mondreclame over onze werking en onze coöperatieve en ecologische waarden blijft een van onze sterkste troeven om te groeien.

Ook inzake delicate kwesties zoals schuldinvordering wil Ecopower een ethische leverancier op mensenmaat zijn. Zo hebben we een akkoord met MyTrustO. Die neutrale dienstverlener zorgt voor de invordering, maar bundelt tegelijk alle schulden van de klant, waardoor die niet in een negatieve spiraal van kosten op kosten terecht komt.

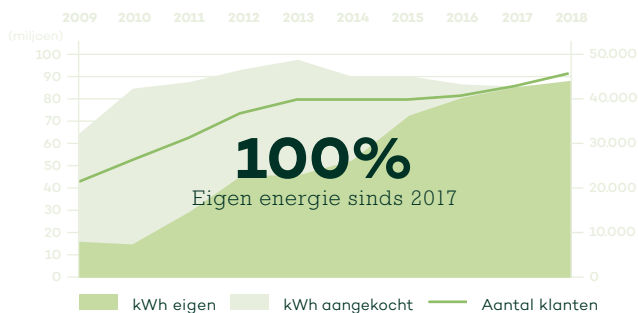

COÖPERANTEN

Elk jaar komen er Ecopower-coöperanten bij. Er vertrekken er ook, maar we noteren een jaarlijkse netto stijging. In 2018 kwamen er 3.596 coöperanten bij. De groene lijn duidt het gemiddeld aantal aandelen per coöperant aan.

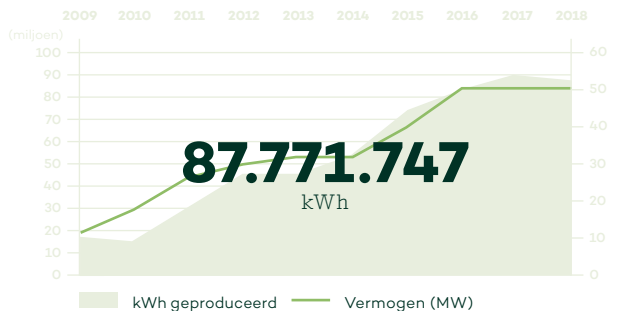
Elektriciteit: balans tussen productie en levering

Het klantenbestand van Ecopower blijft groeien: eind 2018 telden we 3349 aansluitingen meer dan in 2017. De hoeveelheid geleverde elektriciteit stijgt mee: we leverden in totaal 87.500 MWh aan 47.011 aansluitingen in Vlaanderen. Ondanks een erg matig windjaar en geen bijkomende windturbines, konden we toch 100% van onze elektriciteit uit eigen productie leveren. Er is ruimte voor nieuwe klanten; de tijd waarin Ecopower met een wachtlijst werkte ligt al lang achter ons.

VERKOCHTE ELEKTRICITEIT VS. AANTAL KLANTEN

De bovenste lijn van het blok in deze grafiek staat voor de totale elektriciteitslevering aan onze klanten. Eerst stijgend, dan dalend en in 2018 weer een stijging. Daarvan is donkergroen afkomstig uit eigen productie, lichtgroen is aangekocht. De lijn geeft het totaal aantal Ecopower-aansluitingen weer.

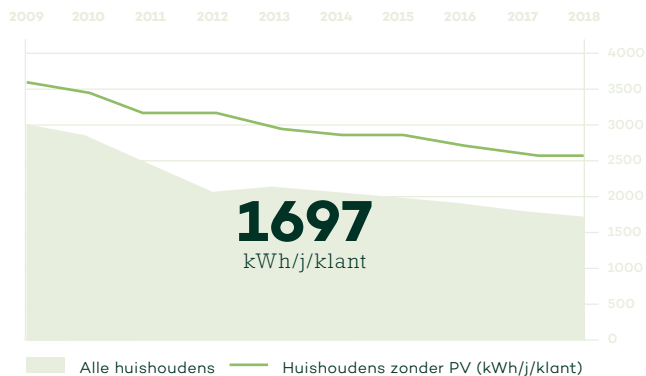
ELEKTRICITEITSPRODUCTIE

2018 was het zwakste windjaar sinds we onze eerste windturbines in gebruik namen in Eeklo in 2001. Ecopower produceerde het afgelopen jaar 87.772 MWh elektriciteit uit windenergie. Dat is minder dan het jaar ervoor met dezelfde installaties, die samen goed zijn voor een totaalcapaciteit van 50,67 MW.

Klimaatwinst dankzij energie- en CO₂-besparing

ENERGIEBESPARING

De balans tussen productie en levering bereiken we dankzij duurzame groei én omdat onze klanten steeds zuiniger worden. Dat is mooi, want als burgercoöperatie groeien we niet om te groeien. We willen zo veel mogelijk coöperanten en klanten om onze ecologische en maatschappelijke impact te vergroten. Samen gaan we voor klimaatwinst.

EVOLUTIE GEMIDDELD VERBRUIK

Kiezen voor Ecopower als elektriciteitsleverancier gaat hand in hand met energiebewustzijn en acties voor energiebesparing. In het REScoop Plus-project berekende de universiteit van Kreta dat klanten die bij Ecopower aansluiten op zes jaar tijd 30% energie besparen. Ook volgens dat onderzoek dragen de gebruikers van het gratis energiemoni-

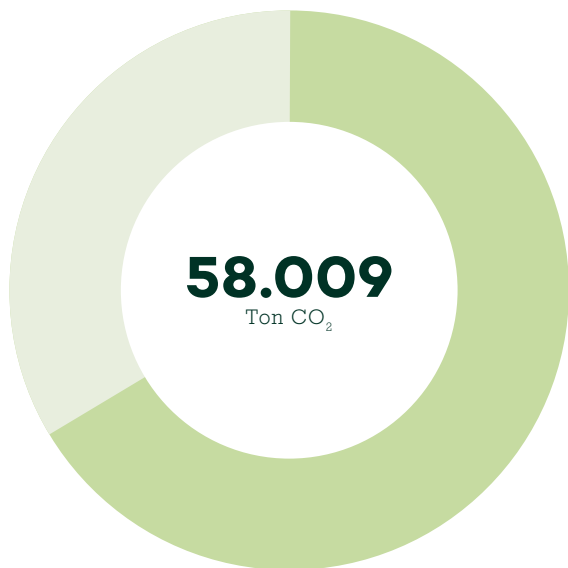
energieID

torplatform EnergieID (www.energieid.be) meer bij tot de besparing. Wie zijn energieverbruik maandelijks opvolgt via EnergieID bespaart 9% meer elektriciteit dan wie dat niet doet. We moedigen onze klanten aan om gebruik te maken van het platform en de Ecopower-groep. Het levert voor Ecopower extra informatie op via het groepsrapport en we willen hier in de toekomst nog verdere stappen mee zetten.

CO₂-BESPARING

Ook de elektriciteit die onze klanten wél nog verbruiken zorgt voor besparing; CO₂-besparing. Elke burger die kiest voor lokale, 100% hernieuwbare energie stapt af van fossiele brandstoffen en draagt bij tot een koolstofarm energiesysteem. Ook op de uitstoot van mobiliteit hebben we zo een impact: wie voor een elektrische wagen kiest en die oplaadt met groene stroom van Ecopower verkleint zijn ecologische voetafdruk. Daar staat natuurlijk tegenover dat een elektrische wagen veel stroom nodig heeft en we daardoor met onze totale productiecapaciteit minder klanten kunnen bedienen. De totale hoeveelheid beschikbare groene stroom in Vlaanderen blijft onvoldoende.

■ Elektriciteit (34.080 ton CO₂) ■ Pellets (23.929 ton CO₂)

TON CO₂ BESPAARD VOOR ECOPOWER-ENERGIEPRODUCTIE 2018

Dankzij alle groene elektriciteit afkomstig van de Eco-power-installaties (87.772 MWh) is er samen 34.080 ton CO₂ vermeden. Dat is gerekend tegenover elektriciteitsproductie met een moderne STEG-gascentrale die 400 gram CO₂ per kWh uitstoot. Voor windenergie wordt 11 gram CO₂ per kWh gerekend, voor zonnepanelen 45 gram CO₂ per kWh. Die cijfers zijn gebaseerd op de uitstoot veroorzaakt bij de productie van de installaties. Voor de pellets is er 16.941 ton geproduceerd en geleverd. Hier mag gerekend worden met 22,5 gram CO₂ per kWh. Die komt van de verwerking, productie en transport. Dit wordt door een extern auditkantoor berekend. Dat staat tegenover 305 gram CO₂ met een stookolieketel. Hiermee wordt 23.929 ton CO₂ vermeden. Met alle installaties van Ecopower is er in totaal 58.009 ton CO₂ vermeden. Dat komt overeen met 500 miljoen autokilometers met een zuinige benzinewagen. Of 8.820 van die autokilometers per coöperant.

Het is onze burgerenergie!

Ecopower is een zuivere burgercoöperatie. We werken volgens de internationale principes van het coöperatief ondernemen die al meer dan 100 jaar hun nut bewijzen voor de samenleving. Deze principes zijn vastgelegd door de *International Cooperative Alliance* en worden kortweg de ICA-principes genoemd.

DE ZEVEN INTERNATIONALE COÖPERATIEVE PRINCIPES

1. Vrijwillig en open lidmaatschap
2. Democratische controle door de leden
3. Economische participatie vanwege de leden
4. Autonomie en onafhankelijkheid
5. Onderwijs, vorming en informatieverstrekking
6. Samenwerking tussen coöperaties
7. Aandacht voor de gemeenschap

Meer informatie over coöperatief ondernemen vindt u bij Coopkracht, het netwerk voor coöperaties in Vlaanderen waar kennisdeling, opleiding en samenwerking centraal staan (www.coopkracht.be).

RESCOOP.EU

Europa publiceerde in 2018 een reeks verordeningen die spreken over *citizens energy communities*, letterlijk te vertalen als 'burgerenergiegemeenschappen'. Daarmee krijgt de burger op Europees niveau een volwaardige rol in de energietransitie, iets waar de Europese federatie voor hernieuwbare-energiecoöperaties REScoop.eu al lang voor ijvert. Deze belangrijke mijlpaal moet ook snel in de Belgische en Vlaamse wetgeving verankerd worden. Ecopower zet zich daar samen met REScoop Vlaanderen voluit voor in. We spreken voortaan met gepaste trots over burgerenergie!

Alle energiecoöperaties in Vlaanderen die volgens de ICA-principes werken, zijn aangesloten bij de koepelorganisatie REScoop Vlaanderen (www.rescoopv.be). Steeds meer energiebedrijven en ontwikkelaars zetten in op hernieuwbare energie, de ene al met meer maatschappelijk-ecologische drijfveren dan de andere. Waarin maken burgercoöperaties zoals Ecopower het verschil? We geven enkele voorbeelden uit de praktijk in Eeklo en Leuven.

Er waait een frisse burgerwind in Eeklo

Het verhaal van Eeklo en Ecopower leest als een mooie romance die al twintig jaar standhoudt. In 1999 stelde Eeklo als eerste stad in België een windplan op. Er volgde de eerste openbare aanbesteding, die veel punten voor burgerparticipatie bevatte. Zo wilde het stadsbestuur hun energievisie lokaal verankeren, draagvlak creëren en de burger actief betrekken bij de energietransitie. Ook stromen de opbrengsten van de geogste windenergie zo terug naar de lokale economie en gemeenschap. Ecopower was op dat moment een kleine burgercoöperatie die louter op vrijwilligers draaide. We hadden nog geen vijftig leden maar wonnen de aanbesteding dankzij een sterk project en 100% rechtstreekse participatie: alle inwoners van Eeklo konden mede-eigenaar worden. Hierdoor, en omdat het stadsbestuur de plannen in een vroeg stadium voorlegde aan de bevolking, werd er geen enkel bezwaarschrift ingediend. De Eeklonaren zien de windturbines inmiddels als hun streekproduct.

Tien jaar later, in 2009, volgde de tweede aanbesteding. Ook die haalde Ecopower voor de commerciële energiereuzen. Eind 2018, ging de eerste spade in de grond voor een derde coöperatief windproject in Eeklo. Wederom zonder tegenwind van de omwonenden. Overeenkomstig het draagvlakmodel van de Provincie Oost-Vlaanderen dat minstens 20% burgerparticipatie in lokale windprojecten eist, het gemeenteraadsbesluit van de stad Eeklo dat zelfs tot 50% gaat en het ICA-principe dat coöperaties samenwerken om hun doel te bereiken, stelt Ecopower deze windturbine voor 25% open voor de Meetjeslandse energiecoöperatie Volterra. Ook de stad Eeklo kan 25% invullen. Samen met het stadsbestuur wordt gewerkt aan een sociale dimensie in het project.

IN AANBOUW: HET DERDE WINDPROJECT VAN ECOPOWER IN EEKLO

De combinatie van een uitgekiend draagvlakmodel, een geografisch concentratiemodel, uitgebreide informatieverstrekking en rechtstreekse burgerparticipatie zijn bewezen *good practices* waarmee lokale besturen en energiecoöperaties kunnen bijdragen tot een serieuze verhoging van de windcapaciteit in Vlaanderen. Dit is een prachtig voorbeeld van wat Europa wilt bereiken met de creatie van *citizens energy communities*.

WARMTENET EEKLO

Ecopower bestudeert samen met ontwikkelaar Veolia de realisatie van een warmtenet om niet enkel voor elektriciteit maar ook voor warmte duurzame oplossingen te bieden in een coöperatief model. Niet toevallig in Eeklo.

DE ARK

Klimaatscholen 2050, het project dat het Katholiek Onderwijs Vlaanderen in samenwerking met zes energiecoöperaties opgestart heeft om het energieverbruik in scholen te verduurzamen, realiseerde in 2018 bij de Leuvense basisschool De Ark een eerste zonnepanelenproject. De 118 zonnepanelen op de daken van twee schoolgebouwen kosten de school geen cent: de investering gebeurt door de energiecoöperaties PajoPower, BeauVent, Ecopower, EnerGent, Stroomvloed en ZuidtrAnt. De zonnepanelen zijn jaarlijks goed voor 29.000 kWh groene stroom en een besparing van 2.000 euro. In het project Klimaatscholen 2050 kunnen scholen intekenen op een begeleidingstraject om hun energieverbruik te optimaliseren. Het zonneproject op De Ark is een mooi voorbeeld van hoe we dankzij samenwerking de energietransitie versnellen door energie te besparen en te investeren in hernieuwbare energie. Dit project kadert ook binnen het partnerschap LICHT Leuven.

Een Leuvense cocktail van politieke wil, burgerparticipatie en samenwerking

In mei 2017 werd Ecopower door de stad Leuven geselecteerd als strategische partner om de energietransitie te stimuleren. Het voorstel dat Ecopower indiende bij de stad werd gesteund door een consortium van lokale organisaties en bedrijven die dagelijks burgers, overheden en bedrijven helpen om energie te besparen en hernieuwbare energie te produceren. Essentieel is dat de burgers de kans krijgen om financieel deel te nemen aan de projecten via een *citizen energy community*.

Na het sluiten van het partnerschap werd LICHT Leuven opgericht: een consortium voor projectontwikkeling bestaande uit zes personen van Ecopower, de stad Leuven en de vzw Leuven 2030, ondersteund door de algemene vergadering met een heel aantal organisaties uit het Leuvense. Al snel werd duidelijk dat we ook de gemeenten en kleinere steden moesten betrekken. Samenwerking met het ommeland is noodzakelijk voor Leuven als hoofdstad van de provincie Vlaams-Brabant, bijvoorbeeld bij het nadenken over windenergie of over biogasproductie uit composteerbaar huishoudelijk afval.

Met de steun van de provincie Vlaams-Brabant, de provinciehoofdstad Leuven, steden en gemeenten uit deze provincie en alle partners van het LICHT-consortium worden er tot tien lokale energiegemeenschappen (LICHT-groepen) opgericht van burgers en kmo's. Deze LICHT-groepen krijgen ondersteuning om de investeringsmogelijkheden in hun gemeente te (leren) selecteren. De Cel Projectontwikkeling van LICHT Vlaams-Brabant, geleid door Ecopower, zorgt voor een technische doorlichting van de projecten. LICHT staat voor Lokale Initiatieven voor een Coöperatieve, Hernieuwbare Transitie.

Houtpellets van Ecopower: wat en waarom

Waarom pellets?

Ecopower cvba staat garant voor het echte groene karakter van zijn elektriciteit uit zon, wind en waterkracht. Ook voor pellets, een hernieuwbare bron van warmte gemaakt van biomassa, maken we dat waar. Zo zijn onze klanten zeker van de duurzaamheid, kwaliteit en een goede dienstverlening.

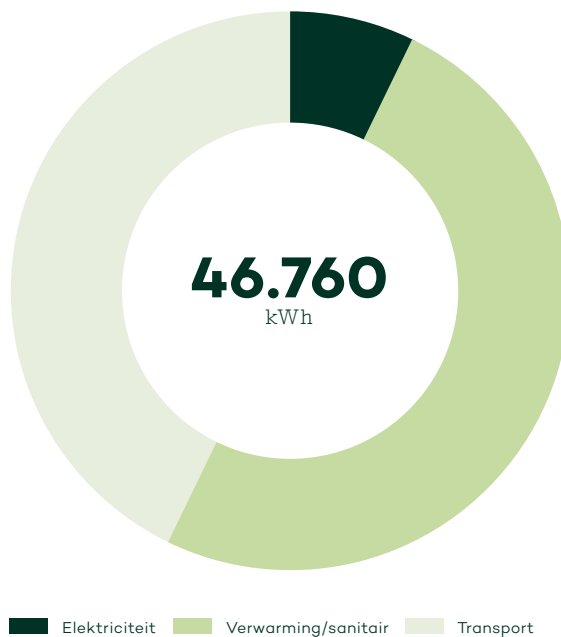
Willen wij heel België en Nederland aan de pellets? Natuurlijk niet, maar pellets spelen wel een rol in het verduurzamen van onze warmtevoorzieningen. En de noodzaak om onze warmte te vergroenen is groot: een doorsnee gezin in Vlaanderen verbruikt jaarlijks 3.500 kWh voor elektriciteit, 23.260 kWh voor verwarming, koken en sanitair warm water^[1] en 20.000 kWh voor transport^[2]. Bovendien is stookolie, een fossiele brandstof met een nefaste milieu-impact, nog steeds de meest gebruikte warmtebron na aardgas. Vooral in Limburg (31,0%) en in Vlaams Brabant (37,3%) is het aandeel stookolie nog erg groot^[3]. Hernieuwbare, realistische en betaalbare alternatieven zijn urgent.

In Vlaanderen richt de overheid zich voornamelijk op individuele warmtepompen en collectieve warmtenetten. Ook zonneboilers en op termijn groen gas kunnen oplossingen bieden. Maar die duurzame alternatieven zijn lang niet voor elk gezin een praktische, betaalbare en onmiddellijk beschikbare optie. Warmtenetten vergen een collectieve aanpak, voldoende dichte bebouwing en beschikbare (rest)warmtebron. Terwijl voor een efficiënte warmtepomp een perfect geïsoleerde woning een must is. In bepaalde omstandigheden is verwarmen met pellets de beste keuze en verdient deze vorm van biomassa dus een plekje in de warmtetransitie.

Ook zijn de houtkachel en de open haard nog steeds populair in België. De uitstoot daarvan is sterk afhankelijk van het gebruik: de kwaliteit en het vochtgehalte van het hout en de manier van aansteken en bijvullen kunnen de uitstoot sterk beïnvloeden. Dankzij de optimalisering en nor-

mering van de brandstof én de geautomatiseerde toestellen zijn duurzaam geproduceerde houtpellets zonder twijfel de best mogelijke toepassing van houtverbranding.

Houtpellets dus. In specifieke situaties en onder strikte voorwaarden. En net om aan die voorwaarden te voldoen, kiest Ecopower voor eigen productie. Daarover zijn we net zo transparant als over onze elektriciteit.

VERDELING ENERGIEVERBRUIK GEMIDDELD VLAAMS HUISHOUDEN

Een doorsnee gezin in Vlaanderen verbruikt jaarlijks 3.500 kWh voor elektriciteit, 23.260 kWh voor verwarming, koken en sanitair warm water^[1] en 20.000 kWh voor transport^[2]

[1] Bron: VREG, evolutie energiegebruik, geraadpleegd in maart 2019 www.vreg.be/nl/evolutie-energieverbruik

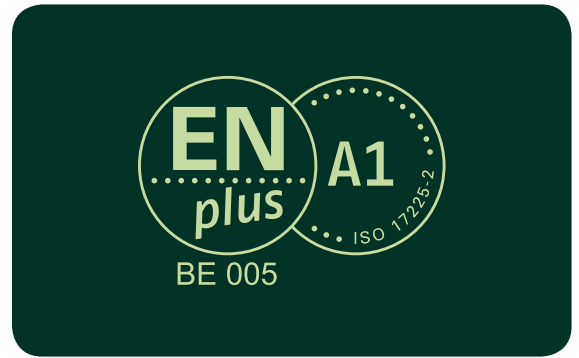
[2] Bron: Open data Vlaamse overheid, Gezinsuitgaven voor verkeer en vervoer, geraadpleegd in maart 2019: opendata.vlaanderen.be

[3] Bron cijfers: VREG Marktmonitor 2018

Wat zijn duurzame pellets?

Pellets zijn geoptimaliseerde biomassa, geschikt om te verbranden in geautomatiseerde pelletkachels en –ketels. Dat geeft het hoogste rendement, de zuiverste verbranding en de laagste uitstoot. Geen pellets dus om elektriciteit op te wekken in biomassacentrales, dat rendement ligt te laag en de schaalgrootte maakt ecologisch verantwoord werken onmogelijk.

De grondstof voor Ecopower-pellets komt uit een straal van 150 km rond de fabriek in Ham. Die korte keten beperkt het transport. Ecopower combineert onbewerkte resten uit zagerijen met die delen van de stam die niet geschikt zijn om als constructiemateriaal te gebruiken. Dat resthout krijgt een bestemming in onze pelletfabriek.

Naast de bijkomende voorwaarden die we onszelf opleggen vanuit onze ecologische transitievisie, beantwoorden Ecopower-pellets uiteraard ook aan alle wettelijke uitstootnormen en dragen ze het internationaal erkende kwaliteitslabel ENplus A1..

De jaarrekening

Voor 2018 kunnen we geen mooie cijfers voorleggen. De jaarrekening van 2018 wordt negatief beïnvloed door enkele eenmalige correcties voor vorige jaren die te maken hebben met de elektriciteitslevering. Daar komt nog een belangrijke uitzonderlijke voorziening bij voor het abrupt stopzetten van de activiteiten van de partij die voor Ecopower zorgde voor het evenwicht op het elektriciteitsnet. Omdat het geen jaar was met grote windproductie kan dit hierdoor niet worden rechtgetrokken.

De investeringen verlopen trager dan gepland. De bouw van drie windturbines in Ranst is uitgesteld omwille van een beroepsprocedure. De bouw van de windturbine in Eeklo is wel gestart in 2018.

De activa

Er is in 2018 geïnvesteerd in een tweede pers voor het maken van houtpellets (306.221,01 euro). Hierdoor kan de productie verhogen, wat nodig is voor de rendabiliteit. Er is ook geïnvesteerd in zonnepanelen (344.510,00 euro). Verder zijn er enkele bijkomende investeringen gedaan voor de opvolging van onze productie-installaties (15.258,95 euro), voor de recuperatie van de restwarmte uit de generator en tandwielkast voor het gebouw in Rotselaar (7.020,63 euro), in geluidsreductie bij de windturbines in Essen-Kalmthout (17.150,00 euro), in extra ijsdetectie bij de windturbines in Asse (33.210,78 euro) en in het kantoor (11.139,93 euro).

De projecten in ontwikkeling — waarvan de turbine in Eeklo in aanbouw is — zijn eind 2018 goed voor 1.709.611,98 euro.

De beperkte investeringen en een afschrijving van 5.975.243,71 euro zorgen ervoor dat de materiële vaste activa (de totale waarde van onze installaties) dalen tot 52.277.224,19 euro. De beschikbare cash middelen zijn dan weer gestegen met ruim 5 miljoen euro. Bij de immateriële vaste activa zijn er voor 219.957,00 euro groenestroomcertificaten opgenomen. Eind 2018 bedroeg de voorraad pellets 417.581,50 euro. Die voorraad is intussen volledig verkocht.

In de balans zien we nog handelsvorderingen voor 10.578.532,00 euro. Dat is minder dan het jaar ervoor. De overige vorderingen zijn gelijk gebleven met 2.836.961,57 euro. Dat is nog steeds voor een belangrijk deel de financiering van een andere energiecoöperatie, waarvoor ook een schuld is opgenomen. Dit zou in de komende jaren moeten afgerond worden.

De passiva

Eind 2018 staat de kapitaalteller van Ecopower op 53.850.500 euro, gespreid over 56.533 coöperanten. Dat zijn er 3.596 meer dan het jaar ervoor. Een gezonde groei die de coöperatie sterker maakt.

De passiva bevatten 3.294.834,42 euro reserves (na resultaatverwerking). Verder is er een voorziening voor de afbraak van windturbines na hun levensduur.

Er lopen drie projectleningen, voor 3.833.338,00 euro. Die eindigen in 2019 en 2020. Verder brengen we handelsschulden in rekening voor 10,3 miljoen euro — facturen die geboekt zijn, maar nog niet betaald of ontvangen — en worden er betalingen voorzien voor het energiefonds en het vakantiegeld.

Balans (in €)	2018	2017
Vaste activa	52.582.931,70	56.666.230,22
Immateriële vaste activa	236.445,51	223.662,40
Materiële vaste activa	52.277.224,19	56.349.981,23
Terreinen en gebouwen	3.901.064,96	4.149.231,64
Installaties, machines en uitrusting	46.371.248,55	51.278.060,59
Meubilair en rollend materieel	118.663,83	207.696,71
Overige materiële vaste activa	176.634,87	202.114,57
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	1.709.611,98	512.877,72
Financiële vaste activa	69.262,00	92.586,59
Vlottende activa	22.435.800,08	21.132.726,55
Vorderingen op meer dan één jaar	19.200,00	0,00
Vorraden en bestellingen in uitvoering	417.581,50	386.289,53
Vorderingen op ten hoogste één jaar	13.415.493,57	17.313.958,99
Handelsvorderingen	10.578.532,00	14.478.170,24
Overige vorderingen	2.836.961,57	2.835.788,75
Geldbeleggingen	173,00	176,52
Liquide middelen	6.616.502,32	1.565.999,50
Overlopende rekeningen	1.966.849,69	1.866.302,01
Totaal der activa	75.018.731,78	77.798.956,77
Eigen vermogen	59.080.527,24	58.623.137,26
Kapitaal	53.850.500,00	51.923.500,00
Reserves	3.294.834,42	4.545.526,39
Overgedragen winst/verlies	0,00	0,00
Kapitaalsubsidies	1.935.192,82	2.154.110,87
Vreemd vermogen op lange termijn	1.403.967,54	4.865.131,59
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	487.293,54	1.031.793,59
Schulden op méér dan 1 jaar	916.674,00	3.833.338,00
Vreemd vermogen op korte termijn	14.534.237,00	14.310.687,92
Schulden op ten hoogste 1 jaar	14.451.934,44	14.243.324,81
Schulden > 1 jaar, die vervallen binnen het jaar	2.916.664,00	2.916.664,00
Financiële schulden	0,00	0,00
Handelsschulden	10.298.225,55	8.529.880,58
Ontvangen vooruitbetalingen	160.667,85	0,00
Schulden mbt belastingen, bezoldigingen en soc. lasten	942.492,64	1.965.547,32
Overige schulden	133.884,40	831.232,91
Overlopende rekening	82.302,56	67.363,11
Totaal der passiva	75.018.731,78	77.798.956,77

De resultatenrekening

Het aantal Ecopower-aansluitingen is gestegen naar 47.011, tegenover 43.662 een jaar ervoor. Een mooie stijging dus van 3.349 aansluitingen. De hoeveelheid elektriciteit die geleverd is aan eindklanten stijgt naar 87.500.000 kWh, tegenover 85.745.000 kWh het jaar ervoor. Deze levering gebeurt aan kostprijs. Het belangrijkste gedeelte in de omzet — de facturatie aan eindklanten — komt daarmee op 26,17 miljoen euro. De verkoop van pellets is nu goed voor 3 miljoen euro, tegenover 1,7 miljoen euro het jaar ervoor. Er is bij de pellets een operationeel verlies voor afschrijving van 0,7 miljoen euro.

projecten. Er zijn 26 mannen in dienst en 17 vrouwen. Er zijn 35 bedienden en 8 arbeiders.

Het eindresultaat van 2018 wordt negatief beïnvloed door afrekeningen voor gratis kilowatturen uit het verleden en voor de bijdrage voor het energiefonds. Die waren niet of onvoldoende voorzien door wisselende wetgeving en door afrekeningen die pas in de jaren nadien komen. Dit heeft een eenmalig effect van -1,9 miljoen euro op het resultaat. Ook heeft de vereffening van de partij die het evenwicht op het elektriciteitsnet voorzag en een reeks facturen voor productie van elektriciteit niet betaalde, een eenmalige negatieve impact van 1,2 miljoen euro. Daardoor is er voor 2018 een negatief eindresultaat van 1.250.691,97 euro.

De cashflow bedraagt 5.309.564,87 euro: dat is het resultaat na belastingen, afschrijvingen en voorzieningen.

Door de verandering van de partij die voor Ecopower het evenwicht op het elektriciteitsnet verzorgt, is er ook een andere manier van facturatie. Een gedeelte van de niet gebalanceerde elektriciteit die rechtstreeks verbruikt wordt door de klanten valt nu buiten de omzet en de kosten. Samen met de daling van de Bijdrage Energiefonds zorgt dit voor een beperkte daling van de omzet.

De andere bedrijfsopbrengsten komen voornamelijk uit de verkoop van groenestroomcertificaten (6,4 miljoen euro). We maken ook kosten voor aankoop van certificaten (1,25 miljoen euro).

Eind 2018 zijn er 43 personeelsleden (40,5 voltijds-equivalenten). De personeelskost stijgt naar 2.538.909,11 euro. Een belangrijk deel daarvan wordt gefinancierd via onderzoeks- en ontwikkelings-

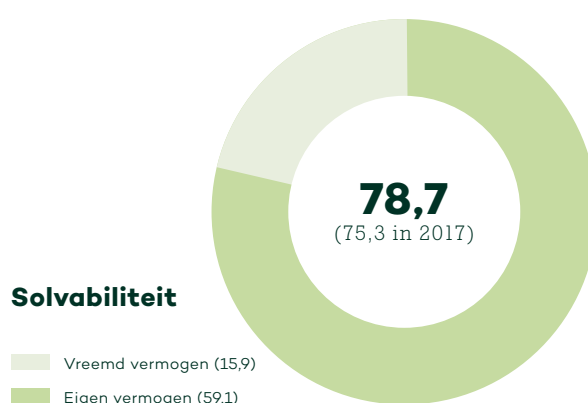
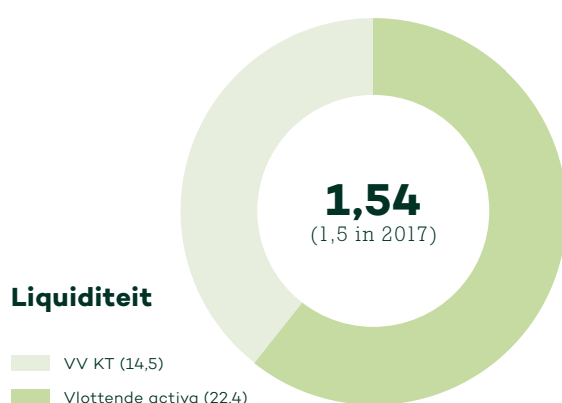
BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN NA HET EINDE VAN HET BOEKJAAR

Er hebben na het einde van het boekjaar geen belangrijke gebeurtenissen plaatsgevonden die van aard zijn dat zij het beeld van de jaarrekening afgesloten op 31 december 2018 zouden kunnen beïnvloeden.

OMSTANDIGHEDEN DIE DE ONTWIKKELING VAN DE VENNOOTSCHAP AANMERKELIJK KUNNEN BEÏNVLOEDEN IN ZOVERRE DE BEKENDMAKING ERVAN GEEN ERNSTIG NADEEL AAN DE VENNOOTSCHAP ZOU KUNNEN BEROKKENEN

Er hebben zich geen omstandigheden voorgedaan die de financiële positie en de toekomstige resultaten van de vennootschap aanzienlijk kunnen beïnvloeden.

Resultatenrekening (in €)	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten	43.736.776,19	45.481.093,13
Omzet	36.345.183,38	38.000.516,41
Wijziging in de voorraad goederen in bewerking	18.641,75	-412.592,59
Andere bedrijfsopbrengsten	7.372.951,06	7.633.045,13
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten		260.124,18
Bedrijfskosten	45.203.404,95	44.348.540,81
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	31.132.537,06	31.553.728,41
Diensten en diverse goederen	3.587.871,90	2.964.180,47
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	2.538.909,11	2.284.964,92
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, iva en mva	5.975.243,71	5.968.061,45
Waardeverminderingen op voorraden, bestell. in uitvoering en handelsvorderingen	1.129.513,18	-3.645,43
Voorziening voor risico's en kosten	-544.500,05	-481.517,18
Andere bedrijfskosten	1.383.160,59	1.956.443,01
Niet-recurrente bedrijfskosten	669,45	106.325,16
Bedrijfswinst	-1.466.628,76	1.132.552,32
Financiële opbrengsten	306.919,91	332.572,09
Niet-recurrente financiële opbrengsten		0,00
Financiële kosten	90.983,12	138.391,74
Niet-recurrente financiële kosten		0,00
Resultaat voor belastingen	-1.250.691,97	1.326.732,67
Belastingen op het resultaat	0,00	0,00
Winst van het boekjaar	-1.250.691,97	1.326.732,67
Toevoeging/Onttrekking aan het eigen vermogen	-1.250.691,97	321.437,89
1. Aan kapitaal en uitgiftepremies		0,00
2. Wettelijke reserve		0,00
3. Overige reserves	-1.250.691,97	321.437,89
Uit te keren winst	0,00	1.005.294,78

Onderzoek en ontwikkeling

RESCOOP PLUS

De energiecoöperaties in heel Europa zijn sterk in energiebesparing. Wie klant wordt van Ecopower bespaart over zes jaar gemiddeld 30% op het elektriciteitsverbruik. De overstap naar een coöperatieve leverancier wordt vaak aangegrepen voor energiebesparende initiatieven. We leren van de Deense coöperatieve projectpartner hoe dankzij een proactieve aanpak een warmtenet optimaler kan ontwikkeld worden.

NOBEL GRID / WISE GRID

In heel Europa worden digitale meters geïnstalleerd. Ook in België komen die er. Ecopower leert hoe we daar mee om kunnen gaan en hoe flexibele energieverbruikers, batterijen en elektrische wagens een rol kunnen spelen in de energietransitie.

CIRCULAIR ZUID

Bewoners van een appartementsgebouw of een wijk worden aangezet om zuinig te zijn met energie, water en afval via een gemeenschappelijk systeem. Ze kunnen ook mede-eigenaar worden van coöperatieve zonnepanelen op het dak van hun gebouw. De geproduceerde elektriciteit wordt verdeeld tussen de investeerders die ook klant worden. Dit klinkt logisch en het lijkt een breed inzetbaar model. We testen het in realiteit in de wijk Nieuw Zuid in Antwerpen. We bouwen samen een buurtenergiegroep uit.

RESCOOP MECISE

In dit project begeleidt Ecopower particulieren bij investeringen in energie-efficiëntie via het Ecotraject. Samen met de energiecoöperaties in Europa wordt ook een gemeenschappelijk investeringsbedrijf opgestart.

INTERNE ONTWIKKELING

Ecopower is in 2019 een belangrijk ICT-project gestart om de werking van het bedrijf te optimaliseren.

Bijkantoren

De maatschappelijke zetel van Ecopower is in Berchem. Er is een vestiging in Ham, waar de pellet-fabriek staat. Daarnaast is er operationeel werk bij de installaties in Eeklo en Asse.

Voornaamste risico's en onzekerheden en het gebruik van financiële instrumenten

De vennootschap heeft tijdens het afgelopen boekjaar geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten en heeft geen activa die uitgedrukt zijn in niet-euro-munten (geen wisselrisico). Gezien de aard en de activiteiten van de vennootschap zijn er geen belangrijke risico's te melden zoals bedoeld in artikel 96-8°.

Om de omzet en gerelateerde kosten van energieverbruik te bepalen, baseert de vennootschap zich zowel op rechtstreekse meetgegevens als op verbruiksramingen in segmenten die jaarlijks worden gemeten. Ecopower is afhankelijk van informatie die wordt verkregen van de netbeheerders. Aangezien de definitieve toewijzingen geruime tijd op zich laten wachten, blijft er een onzekerheidsmarge, waardoor de vennootschap genoodzaakt is om deels te werken met ramingen. Aangepaste maatregelen blijven ervoor zorgen dat deze onzekerheid tot een minimum wordt beperkt.

Bestemming van het resultaat

De jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders in 2018, over het boekjaar 2017, besliste een dividend uit te keren van 2%. Dat was 1.005.294,78 euro.

Voor het boekjaar 2018 stelt de raad van bestuur volgende bestemming voor: 1.250.691,97 euro verlies van het boekjaar. Dit wordt onttrokken aan de beschikbare reserve. De totale reserve wordt hierdoor 3.294.834,42 euro.

Algemene vergadering 13 april 2019

De algemene vergadering wordt samengeroepen op 13 april 2019 om 10.00 uur.

DE AGENDA

- Registratie stemgerechtigde coöperanten
- Goedkeuring van de agenda
- Werking 2018 en vooruitzichten 2019
- Financiën 2018 en raming 2019
- Verslag van de controlerende vennoten
- Goedkeuring jaarrekening 2018, bestemming resultaat 2018, kwijting van de raad van bestuur en de commissaris
- Aanstelling commissaris-revisor
- Input van de algemene vergadering

GOEDGEKEURD OP DE RAAD VAN BESTUUR VAN 29 MAART 2019

Getekend: Karel Derveaux, Kathleen Markey, Erwin Storms, Luc Vermeeren, Relinde Baeten, Dirk Vansintjan

Verontschuldigd: Tom Willems, Gust Janssen

Verslag

controlerende vennoten

Werking 2018

De activiteiten en resultaten van 2018 waren minder goed dan verwacht.

HERNIEUWBARE ELEKTRICITEIT

Het windjaar 2018 was minder goed dan gemiddeld. Ook de moeilijkheden voor het verkrijgen van nieuwe projectvergunningen blijven bestaan, wat snellere expansie van windenergie belemmert.

ENERGIETRANSITIE

We merken dat de overheid een steeds actievere rol speelt in de vraag naar projecten rond energie-efficiëntie. Ook zetten lokale overheden meer en meer in op lokaal opgewekte hernieuwbare energie. Daarbij stellen we vast dat er expliciet naar burgerparticipatie wordt gevraagd. Deze stimulans is heel belangrijk, want dit kan andere actoren inspireren om hetzelfde te doen.

We merken ook dat er een sterke dynamiek leeft bij de andere, kleinere energiecoöperaties. Ecopower staat duidelijk open voor samenwerking om deze coöperaties te steunen in hun projecten en stelt zich ook open voor energielevering aan hun coöperanten. We vinden dat Ecopower hiervoor een mooie pluim verdient, want het zorgt ervoor dat deze coöperaties sneller vooruit kunnen gaan. Het is ook goed voor Ecopower want het zorgt voor een grotere vraag naar lokaal opgewekte hernieuwbare energie en een groeiend aantal leden.

DUURZAME WARMTE

Ecopower heeft de voorbije jaren hard gewerkt aan de verhoging van de productie en verkoop van pellets. Er werd in het voorbije boekjaar een tweede pers in gebruik genomen. De voorziene productie werd ruimschoots overschreden. Ook werd in het voorbije (en huidige) boekjaar de verkoops prijs voor de pellets opgetrokken. Voor 2019 zal de productie toenemen met +/- 5.000 ton tot een totaal van +/-21.000 ton.

Let wel: Het boekjaar van januari tot december valt niet samen met het stookseizoen, dat loopt van september tot maart. Daardoor worden de kosten in 2019 verwacht maar is de verkoop gespreid over het stookseizoen 2019/2020.

Gelet op de sterk verhoogde productie, dito verkoop en de stijging van de verkoopprijzen voorziet Ecopower break-even te draaien in het stookseizoen 2020/2021.

Wij als controlerende vennoten behouden het vertrouwen in de pelletfabriek en weten dat deze haar bijdrage levert in de transitie naar een ecologisch verantwoorde verwarmingsmix.

GREENPEACE-SCORE VOOR ECOPOWER: 20/20

Van Greenpeace krijgt Ecopower keer op keer de hoogste score. Dit door een combinatie van de 100% hernieuwbare-energieopwekking door Ecopower zelf, de investeringen in groene energie die Ecopower doet door nieuwe windmolens te bouwen en de inspraak die de coöperanten hebben.

Vooruitblik 2019

De volgende punten krijgen onze speciale aandacht in 2019:

ICT-PROJECT

De huidige omvang van Ecopower en de toegenomen complexiteit van de energiemarkt en regelgeving maken het noodzakelijk om de ondersteunende systemen te verbeteren. Hiervoor is er in 2019 een ICT-project gestart, wat er voor moet zorgen dat de bedrijfsvoering eenvoudiger te beheersen is. Dit project zullen wij nauwgezet opvolgen.

STRATEGIE

In 2019 wordt er gewerkt aan een strategisch plan voor Ecopower, deze oefening is belangrijk voor de toekomst. Wij als controlerende vennoten hebben gevraagd om hierin betrokken te worden en het bestuur heeft daarmee ingestemd.

PROJECTOPVOLGING

In 2019 wordt er een windturbineproject gebouwd en in gebruik genomen. De andere projecten zijn door de complexe vergunningstrajecten minder voorspelbaar, het is dus onzeker wanneer deze gerealiseerd kunnen worden. Wij worden goed op de hoogte gehouden van de status van alle projecten.

Conclusies

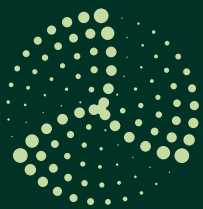
Als controlerende vennoten zien we in de bovenstaande punten een goede basis voor een gezonde toekomst voor Ecopower.

Wij, de controlerende vennoten, adviseren kwijting van de raad van bestuur.

Serge van Passen, Luc Sabbe, Kristof Descheemaeker, Talita Heijmerink en Marko Bosman

Als controlerende vennoten zien we een goede basis voor een gezonde toekomst voor Ecopower

Ecopower
cvba

VU: Reclinde Baeten, Posthoflei 3 bus 3, 2600 Berchem | Druk: De Wikkler cvba — 100% gerecycled papier met vegetale inkt

Ecopower cvba
BE 0445 389 356

Posthoflei 3 bus 3
2600 Berchem

www.ecopower.be
info@ecopower.be

T 03 287 37 79
F 03 287 37 71

IBAN BE07 0012 2805 5766
RPR Antwerpen – Afd. Antwerpen